

Originalni rad

UDC: 616.13-085:613.84
doi: 10.5633/amm.2023.0402

EFIKASNOSTI MEDIKAMENTOZNE TERAPIJE BOLESNIKA SA PERIFERNOM ARTERIJSKOM BOLEŠĆU U ZAVISNOSTI OD PUŠAČKIH NAVIKA

Nemanja Stepanović^{1,2}, Zoran Damjanović¹, Nemanja Jovanović¹

¹Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za vaskularnu hirurgiju, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

Kontakt: Nemanja Stepanović
Bulevar dr Zorana Đinđića 48, 18000 Niš, Srbija
Telefon: +381641850772
E-mail: nemstep@gmail.com

Periferna arterijska bolest (engl. *peripheral arterial disease* – PAD) jeste jedna od manifestacija ateroskleroze, koja se manifestuje prvenstveno u perifernim arterijama donjih ekstremiteta i aorto-ilijakalnog segmenta. Najveći broj bolesnika, oko 90% njih, ima funkcionalnu ishemiju (Stadijum IIa i IIb prema Fontaineu). Terapija izbora za ove bolesnike sastoji se od kombinacije acetilsalicilne kiseline, cilostazola i pentoksifilina. Pušenje je veoma značajan faktor rizika za razvoj PAD-a i, takođe, jedan od najznačajnijih modifikatora ishoda lečenja. Studijom su obuhvaćena 82 bolesnika sa dijagnozom ishemije donjih ekstremiteta (FIDE) lečena na Klinici za vaskularnu hirurgiju Kliničkog centra u Nišu u periodu od januara do 31. decembra 2020. godine. Pušači su činili 76,82% ispitanika. U sprovedenom istraživanju, 48,78% ispitanika koristilo je pentoksifilin + acetilsalicilnu kiselinu, dok su 51,22% ispitanika lečena cilostazolom + acetilsalicilnom kiselinom. Rezultati su pokazali da je produženje kludikacione distance nakon šest meseci bilo značajno veće u grupi bolesnika koji su koristili cilostazol + acetilsalicilnu kiselinu. U podgrupi bolesnika koji su pušili više od 20 cigareta dnevno i duže od 20 godina došlo je do značajnijeg povećanja kludikacione distance nakon šest meseci u grupi koja je koristila cilostazol + acetilsalicilnu kiselinu u poređenju sa grupom pentoksifilin + acetilsalicilna kiselina. Dakle, broj cigareta na dan i dužina pušenja imaju značajan uticaj na primenjeni terapijski modalitet kod bolesnika sa PAD-om. Terapija cilostazol + acetilsalicilna kiselina bila je efikasnija od terapije pentoksifilin + acetilsalicilna kiselina.

Acta Medica Medianae 2023; 62(4): 14-21.

Ključne reči: periferna arterijska bolest, lečenje, pušenje

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".